

Kelman

Rabbi Dr. Benny Lau

Rabbi Adam Mintz

The Narrative of Sefer Tehillim

According to the Contextual Interpretation

Online syllabus of 30 lectures

Lecture #11

- Mizmor 50 Structure & Messages
- Tehillim 50, 23 Insights over the Generations **Mizmor 50 = "Fraternal Twin" of Mizmor 51**
- Tehillim 50, 18 Its Story & Role for D2
- 2nd David Collection D2 (51-72) Its Structure, **Story & Message based on II Samuel 12**

www.tehillim.org.il

Beni Gesundheit Beni.gesundheit@tehillim.org.il Ariye Bar Tov, Susan Suna, Audrey Samuels

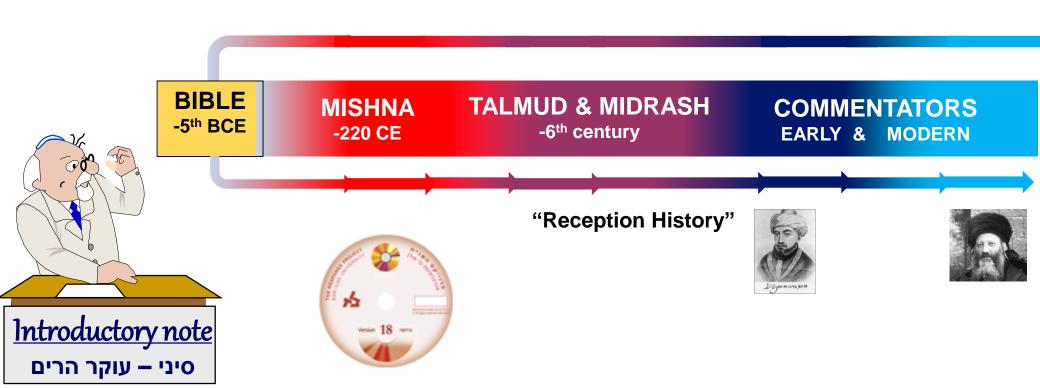
The Book of Psalms Interpretation & Teachings

Introductory Note: Approaches of Studying the Torah

<u>הוריות י"ד ע"א</u>: אמר רבי יוחנן פליגו בה רבן שמעון בן גמליאל ורבנן חד אמר סיני עדיף וחד אמר עוקר הרים עדיף

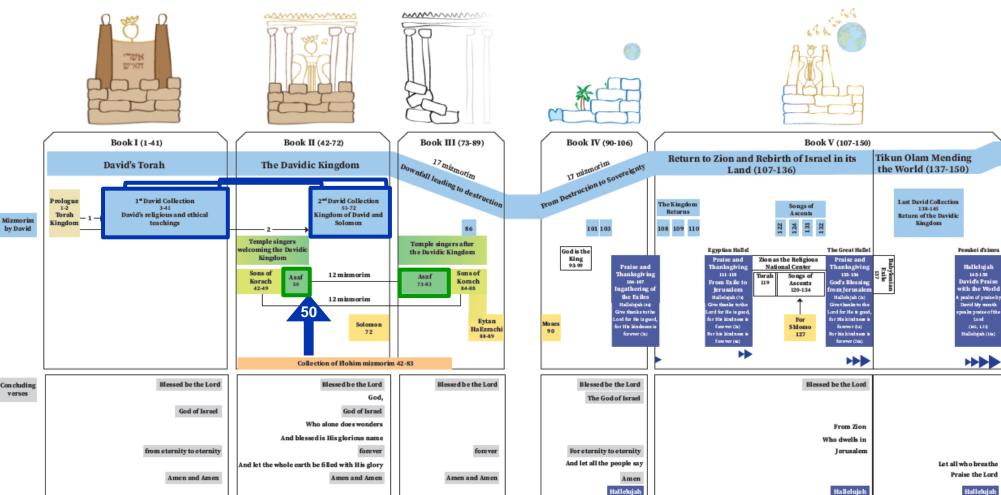
<u>Horayot 14a</u>: Rabbi Yoḥanan said: Rabban Shimon ben Gamliel and the Rabbis disagreed with regard to this matter. One said: Sinai, i.e., one who is extremely knowledgeable, is preferable; and one said: One who uproots mountains, i.e., one who is extremely incisive, is preferable.

The Book of Tehillim as a Book · Contents, Structure and Meaning

Part I (1-89) - the Davidic Kingdom during the 1st Temple Period

Part II (90-150) Return to Zion, Restoration of the Davidic Kingdom and Redemption of the World

89,53

LEGEND

41, 14

- The Prologue (1-2) at the start of the book establishes commitment to the Torah (1) integrated with the Jewish Kingdom in Zion (2). The first David collection details David's teachings, and the second collection, the kingdom of David and
- 2. The second David collection opens with the rebuke of Nathan the Prophet after David's sin with Bat Sheva. David prays: "do not cast me away from Your presence" (51,13). At the end of the collection, the elderly David prays with the same phrase: "do not cast me away in the time of old age" (71, 9) and thus transfers his kingdom to his son, Solomon (72, 1). This framework matches the story in the book of Samuel: after being
- rebuked by Nathan the Prophet, David repents from his sin with Bat Sheva and their son Solomon, heir to the throne, is born (II Samuel 14, 24-25).

72, 18-20

- In the collection of the Elohim mizmorim (42-83), the name of Elohim is more frequently used than other names of God, since this section focuses on the general aspect of divine justice as God's manifestation in the world and in the description of the Jewish kingdom and its destruction.
- 4. From the end of Book IV, the mizmorim of praise and thanksgiving serve as the central axis in the organization of the book and describe in a gradual crescendo the redemption of Israel during the return to Zion and in the future: ingathering of the exiles (106, 47; 107, 3), the return to Jerusalem (116, 18-19; 118, 19-27); the covenant of the Torah (119) and the
- rebuilding of Zion (120-134) leading to praise and thanksgiving to God for redemption of the children of Zion, together with all creatures (135-136). In light of the dirge of the exiles (137), the book ends with the promise for the restoration of the Kingdom of David and God's kingship (138-145) leading to the vision of national and universal redemption (145-150).

106,48

- 5. The mizmorim of David are the blueprint for the book of Tehillim since David is the inspiration for the generation which returns to Zion: the majority of the mizmorim and biographical references that appear in the first two books describe his life, however "David the King of Israel lives" and as a messianic prophetic figure, the number of references to David gradually increase in the subsequent books to IR (14243448); at theely of the book, the double title, "A psalm of praise by David" (145)
- connects the final David collection (138-145) to the last Hallelujah mizmorim which conclude the entire book of Tehillim (145-150).
- 6. The concluding verses divide the book of Tehillim into five books. Book I presents the religious teachings of David, Book II, his kingdom; the conclusion of Book II, "Here end the prayers of David, son of Yishai" (72, 20) designate the end of the description of the kingdom of the historical David. The conclusion of Book III is shortened due to the destruction described in its last mizmor (89). In the concluding sentence to Book IV, the entire nation gathers to add the words of Hallelujah in face of the ingathering of the exiles and the rebirth of the Jewish people in its land during the return to Zion, as described throughout Book V.

מעמד של 12 לויים במקדש הוּא וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר: (דברי הימים א כ"ה, א-לא; כ"ו, א...) ("Sitz im Leben") King David & Asaf (Singer/prophets) & Korach (gatekeepers) He and his sons and brothers, twelve (x24) וַיַּבְדֵּל הַצָּבָא לַעֲבדָה לִבְנֵי אָסָר וְהֵימָן וִידוּתוּון הנביאִים ובמצלתים ויהי בנבלים לעבדתם: לבני אסף זכור ויוסף ונתניה ואשראלה בני אסף אָפַר הַנָּבָא עַל־יִבֵי הַבֶּּוֶלֶךָ: לֵידוּתְוּן בְּנֵיַ יְדוּתוּן גְּדַלְיָהוּ וּצָרִי וַישַעַיַהוּ חַשַּבְיָהוּ וּמַתְּעָהוּ שִּשָּׁה עַל יְבֵי אֲבִיהֶם יְדוּתוּן הנבא על־הודות לְהֵימֵן הַיבָּון בְּקַיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עָזִיאֵל שְבוּאֵל וֵירִימׁוֹת חַנָנִי אֶלִיאָתָה גִדַּלְתִּי וְרֹפַמְתִּי עָׁזֶר יָשְׁבְּקָשְׁה מַלּוֹתִי הוֹתֶיר מַחֲזִיאָת: כָּל־אֵכֶּה בָנִים לְהֵימָן חוֵה הַמֶּלֵךְ בְּדִבְרֵי הָאֵלהַים

בית האלהים

24 = דוי"ד

מאתים

כל

המבין

לָהָרֵים קֶבֶן וַיִּתֵּן הָאֶלהָים לְהֵיטָוֹ בָּנֵים אַרְבָּעָה עָשֶׁר שָׁלְוֹשׁ: כָּל־אֵלֶה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵיַת יהוֹה בִּמְצִלְתַּיִם

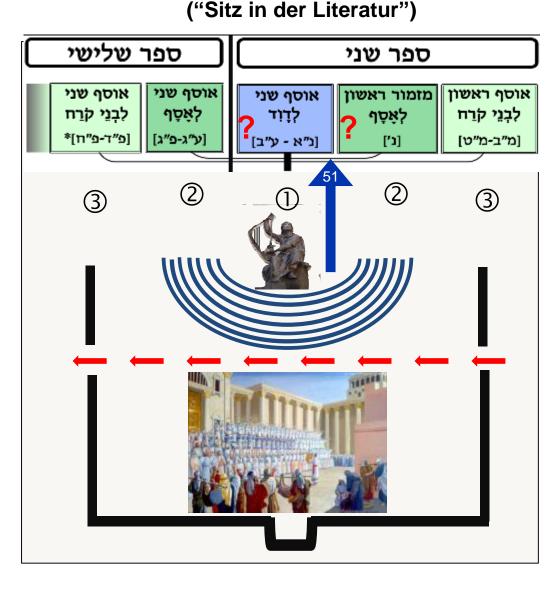
```
לשמונה עשר לחנני
                     Jes 1, 2
לשלשה ועשרים למחזיאות
```


("Citz in dar Litaratur")

דוד המלך מוקף במקדש מהלויים <mark>אסף</mark> ו<mark>בני קרח</mark>

דויד המלך $\frac{24}{2}$ – שלמה בנו יבנה את הבית \bigcirc

דוד לא יבנה את המקדש כי חטא עם בת שבוע ושפך דמים רבים; שלמה בנו יבנה את המקדש אשר הכין לו דוד (שמ"ב ז'; דה"א כ"ב, ה-יט)

דוד = בעל תשובה Re

אסף – 12 משוררי מְלֻמְּדֵי שִּׁיר לַה' במקדש 🛈

דברי הימים א כ"ה, ז-ט: וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׁרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לְבְנֵי אָסְף וְהֵימָן וִידּוּתוּן הַנִּבְּאִים בְּכָנַּרוֹת בִּנְבָלִים וּבְמְצֵלְתָּיִם... וַיְהִי מִסְפָּרָם עם וְהֵימֶן וִידּוּתוּן הַנִּבְּאִים בְּכָנַרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצֵלְתָּיִם... וַיְהִי מִסְפָּרָם עם אֲחֵיהֶם מְלֻמְּדִי שִׁיר לַה' כָּל הַמֶּבִין... כָּקָטֹן כֹּגָּדוֹל מֵבִין עם תַּלְמִיד: וַיַּצֵא הַגּוֹרֶל הָרְאשׁוֹן לְאָסְף לִיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי הוּא וְאֶחָיו וּבְנִיו שְׁנִים עשׁר: מּגוֹרֶל הָרְאשׁוֹן לְאָסְף לִיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ הַשְּׁנִי משנים עשר לוים עומדים על הדוכן"; משנה ערכין פ"ב מ"ו: "אין פוחתין משנים עשר לוים עומדים על הדוכן"; תלמוד שם י"ג ע"ב על פי 12 בניו של אסף בדה"א כ"ה, ט.

לבני קרח 12– השוערים במקדש ③

<u>דברי הימים א כ"ו, א.יט</u>: לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרים לִקְרְחִים מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן קֹרֵא מִן בָּנֵי אָסְף... אֶלֵה מַחַלְקוֹת הַשִּׁעֵרים לְבָנֵי הַקְרְחִי וִלְבָנֵי מִרְרִי:

("Sitz im Leben")

O King David (24) Solomon his son build the Temple David will not build the Temple because of the sin with Bat Sheva and the killing of many people; Solomon his son will build the Temple that David prepared for him (II Samuel 7; I Chronicles 22, 5-19)

David = Penitent Baal Teshuva

② Asaf (12) the singers knowledgeable in the song of God in the Temple

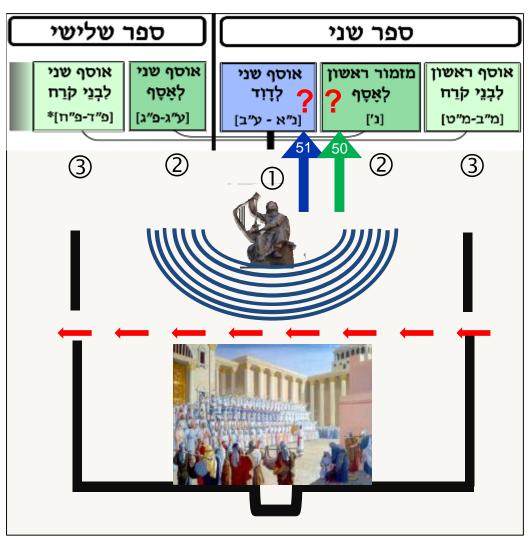
I Chronicles 25, 1.7-9: Then, David and the generals of the army separated for the service of the sons of Asaf, Heiman and Yeduthun, who prophesied with harps, lyres and cymbals...And their number, with their brothers trained in singing unto the Lord, every expert...like the small one so the great one, scholar with pupil. And the first lot of Asaf came out to Joseph, the second to Gedaliah, he and his sons and his brothers 12

3 Bnei Korach (12) the Temple gatekeepers

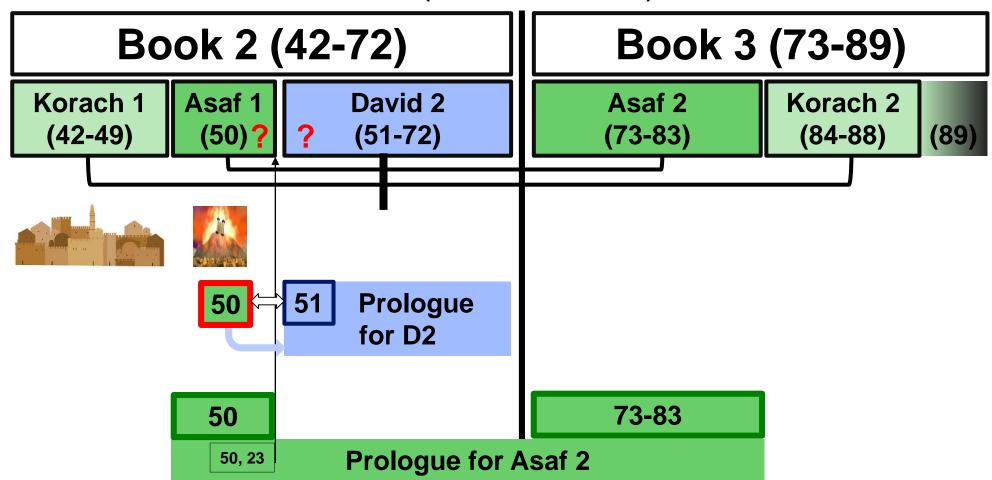
<u>I chronicles 26, 1.19:</u> Of the divisions of the gatekeepers of the <u>Korachites</u>, Mehelemiah the son of Kore, of the sons of Asaf...These are the divisions of the gatekeepers of the sons of the <u>Korachites</u> and the sons of the Merari

King David is surrounded in the Temple with the Leviim Asaf and Sons of Korach

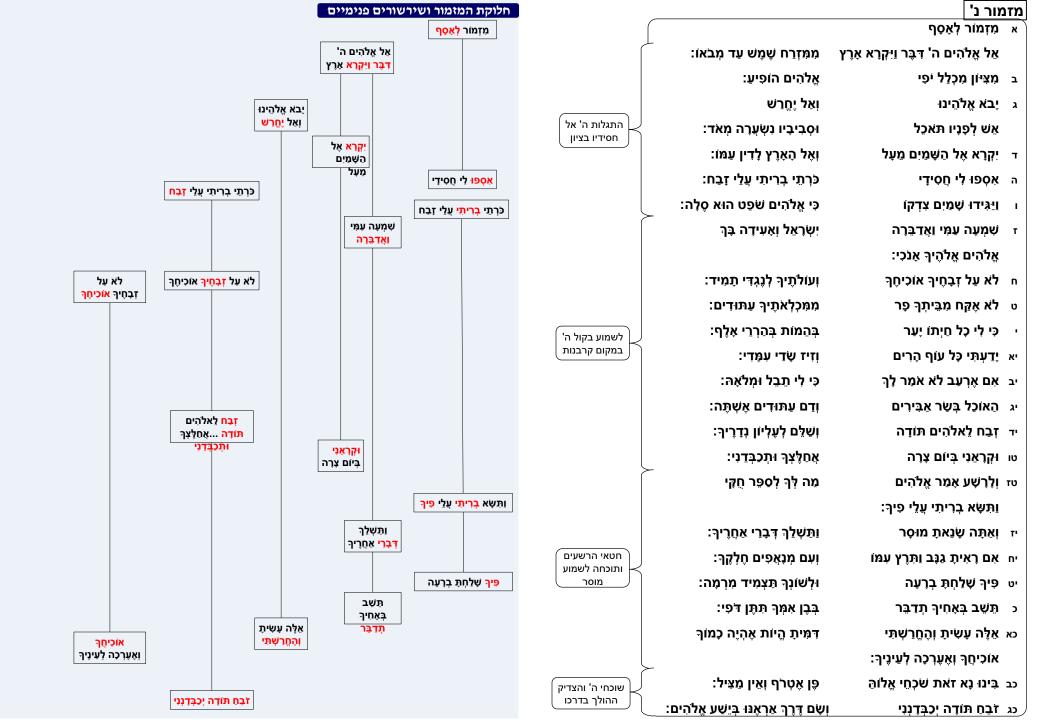
("Sitz in der Literatur")

("Sitz in der Literatur")

Mizmor 50				מזמור נ'
1. A psalm by Asaf. God, God the Lord, spoke and called to the				א מִזְמוֹר לְאָסָף
earth, from the rising of the sun until its setting. 2. From Zion,			מִמָּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ:	אַל אֱלֹהִים ה' דַּבֶּר וַיִּקְרָא אָרֶץ
the perfection of beauty, God appears. 3. Our God arrives and is			אֱלֹהִים הוֹפִּיעַ:	ב מִצִּיּוֹן מִכְלַל יֹפִי
not silent; a devouring fire precedes Him, and it storms around	God's revelation to His followers		וְאַל יֶחֱרַשׁ	ג יָבא אֱלהֵינוּ
Him furiously. 4. He summons the heavens above and to the earth to avenge/judge His people. 5. Gather to Me My devoted	in Zion	התגלות ה' אל	וּסְבִיבָּיו נִשְּעֲרָה מְאֹד:	אָשׁ לְפָנָיו תּאֹכֵל
ones, who made a covenant with Me by sacrifice. 6. And the		חסידיו בציון	וְאֶל הָאָרֶץ לָדִין עַמוֹ:	ד יִקְרָא אֶל הַשָּמֵיִם מֵעָל
heavens declare His righteousness, for He is a God Who judges			כֹּרְתֵּי בְּרִיתִּי עֲלֵי זָבַח:	ה אָסְפוּ לִי חָסִידִי
Selah. 7. "Hear, My people, and I will speak, Israel, and I will bear			ָּכִי אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֶלָה:	ו וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם צִדְקוֹ
witness to/testify against you; I am God, your God. 8. I will not			> יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ	ז שָׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה
reprove you concerning your sacrifices, nor are your burnt				אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךְ אָנֹכִי:
offerings always before Me. 9. I will not take a bull from your	Listening to God's words instead of bringing sacrifices		ָּוְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד:	ר לא עַל זְבָחֶיךָ אוֹכִיחֶךְ ח
house, nor he-goats from your pens. 10. For all the beasts of the forest are Mine, the cattle on a thousand mountains. 11. I know			מִמְכְלְאֹתֶיךָ עַתּוּדִים:	ט לא אֶקַח מִבֵּיתְךְ פָר
all the fowl of the mountains, and the creeping things of the		לשמוע בקול ה'	בָּהָמוֹת בְּהַרְרֵי אָלֶף: בְּהָמוֹת בְּהַרְרֵי אָלֶף:	י כּי לִי כֶל חֵיִתוֹ יָעַר
field are with Me. 12. If I were hungry I would not tell you, for		במקום קרבנות	ָּ וזיז שָׁדֵי עמָדי:	יא יָדַעְתִּי כָּל עוֹף הָרִים
the world and all it contains are Mine. 13. Do I eat the flesh of			יִי י טָנַ בּבָּיי · כִּי לִי תַבָּל וּמָלֹאָה:	יב אָם אֶרְעַב לֹא אֹמַר לָךְּ
bulls or drink the blood of he-goats? 14. Offer God a thanksgiving sacrifice and pay your vows to the Most High. 15.			ָּנֶץ, תֶּבֶּץ, וּלְּיִאֶּוּוּ. וַדָּם עַתּוּדִים אֱשְׁתָּה:	יג הַאוֹכָל בָּשָׂר אַבִּירִים
And call to Me on a day of distress; I will rescue you and you will				·
honor Me."			וְשׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךְ:	יד זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה
16. But to the wicked God says, "For what reason do you			אֲחַלֶּצְךְ וּתְכַבְּדֵנִי:	טו וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם צָרָה
recount My statutes, and invoke My covenant? 17. For you hate			מה לְּךָּ לְסַפֵּר חֻקָּי מָה לְּךָּ	טז וְלָרְשָׁע אָמַר אֱלֹהִים ז
reproof and cast My words behind you. 18. When you see a thief, you ran with him, and you join in with adulterers. 19. You	The sins of the			ןתִּשָּׁא בְרִיתִי עֲלֵי פִיךְ:
let your mouth spew evil, and you accustom your tongue to	wicked & rebuke		ותַּשְׁלֵךְ דְּבָרִי אַחֶרֶיךְ:	יז וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר
deceit. 20. You sit and talk against your brother; you slander	to hear reproof	חטאי הרשעים ותוכחה לשמוע	וְעָם מְנֶאֶפִים חֶלְקֶךְ:	אָם רָאִיתָ גַנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ ոי ח
your mother's son. 21. You have done these things and I		מוסר	וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה:	יט פּיך שָׁלַחְתָּ בְרָעָה
remained silent; you imagine that I was like you. I will contend with you and set it before your eyes.			בָּבֶן אִמְּךָ תִּתֶּן דֹּפִי:	כ תַּשָׁב בְּאָחִיךְּ תְדַבֵּר
22. Understand this now, you who have forgotten God, lest I tear	The second of succession		דּמִיתָ הֱיוֹת אֶהְיֶה כָמוֹךְּ	כא אֵלֶּה עָשִּׁיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי
[you] apart, and there will be no one to save [you]. 23. The one	Those who forget God and the			:אוֹכיחָךּ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךְ
whose sacrifice is thanksgiving honors Me, and to the one who sets/makes fixed his path, I will show him the salvation of God.	righteous who walk in His ways	שוכחי ה' והצדיק	פֶּן אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל:	כב בִּינוּ נָא זאֹת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַ
sees, makes fixed his path, I will show thin the salvation of dod.		ההולך בדרכו	ָוְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים:	כג זבח תודה יְכבְּדְנְנִי

+ ±+		
×	ניסוחים מהתגלות ה' בסיני	<u>מזמור נ'</u>
	דברים ל"ג, ב: וַיּאמַר ה' מִסִּינֵי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִּיעַ	(ב) מָצִיּוֹן מִכְלַל יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ 56
	מַהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת לֶּדֶשׁ מִימִינוֹ אשדת אֵשׁ דָּת לָמוֹ:	
No.	שמות כ״ד, יז: וּמַרְאֵה כְּבוֹד ה׳ כְּאֵשׁ אַכֶּלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר	גֹ) יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל יֶחֱרַשׁ אֲשׁ לְפָנָיו תּאכֵל וּסְבִיבִיו נִשְּׂעֲרָה (גֹ)
,	ָלְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:	מְאֹד:
	דברים ד׳, כד: כִּי ה׳ אֱלֹהֶיךּ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא (ושם	
	ה', כב)	
	שמות כ״ד, ה-ח: וַיִּשְׁלַח אֶת נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת	(ה) אָסְפוּ לִי חֲסִידִי כֹּרְתֵי בְּרִיתִי עֲלֵי זָבַח:
	וַיִּקְרָא וַיִּקְרָא שְׁלָמִים שְׁלָמִים לַה' פָּרִים וַיִּקַח סֵפֶּר הַבְּרִית וַיִּקְרָא	
	בְּאָזְנֵי הָעָם וַיּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע וַיִּקַּח	
	מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרֹק עֵל הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם הַבְּּרִית אֲשֶׁר	
	בָּרַת ה' עִפָּכֶם עַל כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶה:	
	שמות כ׳, ב: אָנֹכִי ה׳ אֱלֹהֶיךּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִידְּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם	(ז) שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּדְּ
	מָבֵּית עָבָדִים לֹא יִהְיֶה לְךּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי:	אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךּ אָנֿכִי: ⁵⁷
	שמות כ׳, יג: לא תִּרְצָח לֹא תִּנְאָף לֹא תִּגְנב לֹא תַעְנֶה בְרֵעֲךּ	(יח-כ) אָם רָאִיתָ גַּנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם מְנָאֲפִים חֶלְקֶּךּ: פִּיךּ
	ַעֵד שָׁקֶר:	שָׁלַחְתָּ בְרָעָה וּלְשׁוֹנְךָּ תַּצְמִיד מִרְמָה: תַּשֵׁב בְּאָחִידְ תְדַבֵּר בְּבֶן
		אָמְךּ תִּתֶּן דֹּפִי:

	למְנַצֵּחַ מִּזְמוֹר לְדָוִד:	מזמור נ"א א			מִזְמוֹר לְאָסָף	א '	'זמור נ
ָּפָאֲשֶׁר בָּא אֶל בַּת שָׁבַע:	בְּבוֹא אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא	ے	_	מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ:	אֵל אֱלֹהִים ה' דָּבֶּר וַיִּקְרָא אָרֶץ		
כָּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחָה פְּשָׁעֵי:	חָנֵנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךְ			:אֱלֹהִים הוֹפִיעַ	מִצִּיּוֹן מִכְלַל יֹפִי	ב	
וּמֵחַטָּאתִי טַהְרֵנִי:	הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי	т		וְאַל יֶחֶרַשׁ	ָיבאׁ אֱלֹהֵינוּ	۸	
ןַחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד:	כָּי פְשָׁעַי אֲנָי אֵדָע	a		וּסְבִיבָיו נִשְּׂעֲרָה מְאֹד:	אֵשׁ לְפָנָיו תּאֹכֵל		
וְהָרַע <mark>בְּעֵינָיךְּ</mark> עָשִׂיתִי	לְךָּ לְבַדְּךָ חָטָאתִי	1		וְאֶל הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ:	יִקְרָא אֶל הַשָּׁמִיִם מֵעָל	т	
תִזְכָּה בְשָׁפְטֶךְ:	לְמַעַן תִּצְדַּק <mark>בְּדָבְרֶךְ</mark>			כֹּרְתֵּי בְּרִיתִּי עֲלֵי <mark>זָבַח</mark> :	אָסְפּוּ לִי חָסִידִי	ה	
וּבְחֵטָא יֶחֱמִתְנִי אָמִי:	הֵן בְּעווֹן חוֹלֶלְתִּי	r		ָּכִי אֱלֹהִים <mark>שֹׁפֵט</mark> הוּא סֶלָה:	וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם <mark>צִדְקוֹ</mark>		
וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי:	הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ בַשָּחוֹת	n		ָיִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ	שָׁמְעָה עַמִּי <mark>וַאָדבֵּרָה</mark>	T	
תָּכבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין:	תְּחַטָּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר	υ			אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי:		
ּתָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דְּכִּיתָ:	תַּשְׁמִיעֵנִי שָׁשוֹן וְשָׁמְחָה			ּוְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד	ָלאׁ עַל <mark>זְבָחֶיךְּ</mark> אוֹכִיחֶךְ	n	
וְכָל עֲוֹנֹתַי מְחָה:	הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי	יא		:מָמָּכְלְאֹתֶיךְ עַתּוּדִים	לא אֶקַח מִבֵּיתְךְ <mark>פָר</mark>	ט	
וְרוּם נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקרְבִּי:	לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים	יב		בְּהָמוֹת בְּהַרְרֵי אָלֶף:	כִּי לִי כָל חַיְתוֹ יָעַר		
וְרוּחַ קָדְשָׁךָּ אַל תִּקַח מִמֶּנִי:	אַל תַּשְׁלִיכָנִי מִלְּפָנֶיךְ	יג		וְזִיז שָׁדַי עִמָּדִי:	יָדַעְתִּי כָּל עוֹף הָרִים:	יא	
וְרוּחַ נְדִיבָּה תִּסְמְכֵנִי:	ָהָשִׁיבָה לִּי שְשׁוֹן יִשְׁעֶךְּ	יד		כָּי לִי תֵבֵל וּמְלֹאָה:	ָאָם אֶרְעַב לֹא אֹמַר לָךְ	יב	
וָחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשוּבוּ:	אָלמְדָה פֿשָׁעִים <mark>דְּרָכֶיךְּ</mark>	ıu		ָוְדָם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה:	הַאוֹכָל בְּשַׂר אַבִּירִים	יג	
י תְשׁוּעָתִי תָּרָנָן <mark>לְשׁוֹנִי</mark> צִדְקתֶּךָ:	<mark>הּצִּילֵנִי</mark> מִדָּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵ	יט		וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךְ:	<mark>זְבַח</mark> לֵאלֹהִים תּוֹדָה	יד	
וּפִי יַגִּיד תָּהלֶּתֶךְ:	אָדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח	די		אֲחַלֶּצְךָ וּתְּכַבְּדֵנִי:	וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם צָרָה	טו	
עוָהל לא תִּרְצֶה:	כָּי לֹא תַחְפּֿץ <mark>זֶבַח</mark> וְאֶתֵּנָה	יח		מַה לְּךָּ לְסַפֵּר חֻקִּי	ּ וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים	טי	
:לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזָה	<mark>זְבְחֵי</mark> אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה	יט			וַתִּשָּׂא בְּרִיתִי עֲלֵי פִיךְ:		
תַּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָם:	הֵיטִיבָה בִּרְצוֹנְךָּ אֶת צִיּוֹן	2		<u>ותַשְׁלֵךְ</u> דְּבָרַי אַחֶרֶיךְ:	וְאַתָּה שָׁנֵאתָ מוּסָר	יז	
וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל <mark>מִזְבַּחָךְ פָרִים</mark> :	אָז תַּחְפֿץ זִבְחֵי <mark>צֶדֶק עוֹלָה</mark> ו	сא		:וְעִם <mark>מְנָאֲפִים</mark> חֶלְקֶךְ	אָם רָאִיתָ גַנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ	יח	
	בספר תהלים	סמיכות המזמור		ָוּלְשׁוֹנְךָּ תַּצְמִיד מִרְמָה:	פִּיךְּ שָׁלַחְתָּ בְּרָעָה	יט	
נ"א, ו: לְמען <mark>תְּצְדְקְ בְּדְבְ</mark> ּרָךְ תִּזְכָּה בְּשׁפְטַרְ	רקוֹ כִּי אֱלֹהִים שׁ <mark>פֶּט</mark> הוּא סֶלָה	<u>נ', ו</u> : וַיַּגִּידוּ שָׁמֵיִם צֵּו		ָבָבֶן אָמְ <mark>רְ</mark> תִּתֶּן דּפִי:	תַשֵׁב בְּאָחִיךְ תְדַבָּר	>	
<u>נ"א, ה</u> : וְחֹטֶאתִי נָגְדִי תָמִיד <u>נ"א, כא</u> : אַז תַחְפּץ זְבְחֵי צֶדֶק עוֹלָה		<u>נ', ח: וְעוֹלתֵיךְ לְנֶגְזְ</u>		דּמִיתָ הֱיוֹת אֶהְיֶה כָמוֹךְּ	ּ אֵלֶּה עָשִּׁיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי	(2)	
ָנְ אָ, כַּאַ. אָן תּוְיִפּלְ וּבְּיָרָ פְּרִים וְכָלִיל אָז יַעְלוּ עַל מִזְבַּחְךְּ פְּרִים טז-יַז: תְּרַנַּן לְשׁוֹנִי צִּדְקָתֶּךְ: אֶדֹנָי שְׂפָתֵי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד,	ח מָבֵּיתְךְ פָּר	<u>נ', ח-ט</u> : לא עַל <mark>זְבָּחֶ</mark> לְנֶגְדִּי תָמִיד: לא אֶק			:אוֹכִיחָךְ וְאָעֶרְכָה <mark>לְעֵינֶיךְ</mark>		
<u>תהלתך:</u> <u>תהלתך:</u> <u>נ"א, כא</u> : אָז תַּחָפּץ זְבְחַי צָּדָק	רָעָה וּלְשׁוֹנְךָּ תַּצְמִיד מַרְמָה: צָדָקוֹלא עַל זְבָּחֶיךְ אוֹכִיחֶךְּ	-		:פֶּן אֶטְרֹף וְאֵין <mark>מַצִּיל</mark>	בּ בִּינוּ נָא זאֹת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַ	כנ	
	בְּדָנָנִי וְשָׁם <mark>דָּרֶךְ</mark> אַרְאָנּוּ <mark>בְּיֵשׁע</mark> אֱלֹהִים:			ָוְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנוּ בְּיֵשׁע אֱלֹהִים:	ָ זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכִבְּדָנְנִי	22	

Mizmor 50, 23: The one whose sacrifice is thanksgiving honors Me, and to the one who makes fixed his path, I will show him the salvation of God.

| Control | Cont

(כג) זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים:

רד"ק: 'וְשָׂם דֶּרֶךְ' - וכל שכן מי שישים דרכו כלומר שיתקן דרכו ולבו לטוב ולא יצטרך לזבח. אבן עזרא: 'וְשָּׁם דֶּרֶךְ' מי התברר לו הדרך הישר כמו 'וְיָשִּׁימוּ וְיַשְׂכִּילוּ' (ישעיה מ"א, כ) והנה טעם 'יָשִּׂימוּ' כמו 'יַשְׂכִּילוּ' <u>רש"י</u>: 'וְשָׂם דֶּרֶךְ' - <mark>השב אלי</mark> <mark>מלמד</mark> 'וְשָׂם <mark>דֶּרֶךְ</mark>' <mark>לחוטאים לשוב</mark>, 'אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים'. (כת"י מדוייקים)

RaDaK: 'and sets/makes fixed his path' – and even more so one who corrects his path and heart for the good and won't need to bring a sacrifice

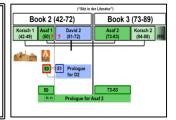
Ibn Ezra: 'and sets/makes fixed his path' to whomever the straight path is clear like 'and pay attention and understand' (Isaiah 41, 20) and the meaning of 'pay attention' is like 'understand'

Rashi: for the one who returns to Me, he teaches and prepares the way for sinners to return (to Me) – 'I will show him My salvation'.

<u>נ"א, יד-טו</u>: הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׁוֹן יִשְׁעֶךְ ... <mark>אֲלַמְּדָה</mark> פֹּשְׁעִים <mark>דְּרָכֶיךְּ</mark> וְחַטָּאִים <mark>אֵלֶיךְ יָשׁוּבוּ</mark>:

<u>נ', כג</u>: זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכָבְּדָנְנִי וְשָׁם דָּרָךְ אַרְאֵנּוּ בְּיֵשׁע אֵלֹהִים: סמיכות המזמוו בספר תהלים Mizmor 50, 23: The one whose sacrifice is thanksgiving honors Me, and to the one who makes fixed his path, I will show him the salvation of God.

(כג) זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים:

<u>מועד קטן ה' ע"א</u>

אמר רבי שמעון בן פזי: רמז לציון קברות מן התורה מנין? ... רבינא אמר: 'וְשָּׁם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱ-לֹהִים' (תהלים נ', כג).

אמר רבי יהושע בן לוי: כל השם אורחותיו זוכה ורואה בישועתו של הקדוש ברוך הוא, שנאמר 'וְשָׂם דֶּרֶךְ' תהלים נ', כג) - אל תקרי 'וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאָנּוּ 'וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאָנּוּ 'וְשָׁם דֶּרֶךְ אַרְאָנּוּ 'וְשָׁם דֶּרֶךְ אַרְאָנּוּ בִּיִשׁע א-להִים'.

<u>סוטה ה' ע"ב</u>

אמר רבי יהושע בן לוי: בא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה, שבשעה שבית המקדש קיים, אדם מקריב עולה - שכר עולה בידו, מנחה - שכר מנחה בידו אבל מי שדעתו שפלה, מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר: 'זְבְחֵי אֱ-לֹהִים רוּחַ תִּפְלָתוֹ נמאסת, שנאמר: 'זֶבְחֵי אֱ-לֹהִים רוּתְ תפלתו נמאסת, שנאמר: 'לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱ-לֹהִים לֹא תִבְזֶה' (תהלים נ"א, יט); ולא עוד, אלא שאין לֹהִים לֹא תִבְזֶה' (תהלים נ"א, יט); ואמר רבי לֹהִים לֹא תִבְזֶה' (תהלים נ"א, יט); ואמר רבי יהושע בן לוי: כל השם אורחותיו בעולם הזה - זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה שנאמר: 'וְשָׂם זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה שנאמר: 'וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיִשַׁע אֱ-לֹהִים' (תהלים נ', כג) -

סנהדרין מ"ג ע"ב

אמר רבי יהושע בן לוי: כל הזובח את יצרו ומתודה עליו, מעלה עליו הכתוב כאילו כיבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמים העולם הזה והעולם הבא דכתיב 'זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדְנְנִי' (תהלים נ', כג).

ואמר רבי יהושע בן לוי: בזמן שבית המקדש קיים, אדם מקריב עולה - שכר עולה בידו, מנחה - שכר מנחה בידו אבל מי שדעתו שפלה - מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולן שנאמר 'זִבְחֵי אֱ-לֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה' (תהלים נ"א, יט); ולא עוד, אלא שאין תפלתו נמאסת, שנאמר: 'לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱ-לֹהִים לֹא תִבְזַה' (תהלים נ"א, יט).

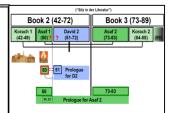
תהלים נ"א, יט ← תהלים נ', כג

אל תקרי 'וְשָׂם' אלא 'וְשָׁם דֶּרֶךְ'.

תהלים נ', כג \rightarrow תהלים נ"א, יט

Mizmor 50, 23: The one whose sacrifice is thanksgiving honors Me, and to the one who sets/makes fixed his path, I will show him the salvation of God.

(נ, כג) זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים:

Sanhedrin 43:

Rabbi Yehoshua ben Levi said: whoever sacrifices his inclination and confesses, it is as if he honored the Holy One Blessed Be He in two worlds, in this world and in the World to Come as it is written: the one whose sacrifice is thanksgiving honors Me (Tehillim 50, 23). And Rabbi Yehoshua ben Levi said: while the Temple was standing, one who sacrificed a burnt offering - they received the reward for the burnt offering, if one brought a meal offering – they received the reward for the meal offering, but for someone who was humble, he was considered to have sacrificed all of the sacrifices as it is written: The sacrifices to God are a broken spirit (Tehillim 51, 19); and not only that, but his prayers are not rejected as it is written: O God, You will not reject a broken and crushed heart (Tehillim 51, 19)

Sota 5:

Rabbi Yehoshua ben Levi said: come and see how great the humble are before God, while the Temple was standing, one brought a burnt offering - received the reward for the burnt offering, if one brought a meal offering – they received the reward for the meal offering, but for someone who was humble, he was considered to have sacrificed all of the sacrifices as it is written: The sacrifices to God are a broken spirit (Tehillim 51, 19); and not only that, but his prayers are not rejected as it is written: O God, You will not reject a broken and crushed heart (Tehillim 51, 19): And Rabbi Yehoshua ben Levi said: whoever makes his path in this world, merits to see God's salvation, as it is written (Tehillim 50, 23), read it as his path is there (ושׁם). instead of sets/makes fixed (ושַׂם)

Moed Katan 5.

Rabbi Shimon ben Pazi said: Where does the Torah hint that graves should be marked?...Rabina says: and to the one who sets/makes fixed his path, I will show to him the salvation of God' (Tehillim 50, 23) Rabbi Yehoshua ben Levi said: whoever makes his path in this world, merits to see God's salvation, as it is written (Tehillim 50, 23), don't read it as sets/makes fixed (וַשָּׁם), but rather as there (וֹשָׁם), i.e. and there is the path that I will show him God's salvation

(כג) זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׁם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע

אֱלֹהִים:

<u>סוטה ה' ע"ב</u>: <mark>ואמר רבי יהושע בן לוי</mark>: כל השם אורחותיו בעולם הזה - זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה שנאמר: ַיְשָׂם דֵּרֵךְ אַרְאֵנּוּ בִּיֵשַׁע אֱ-לֹהִים' <mark>(תהלים נ^י, כג) - אל תקרי 'וְשָׂם' אלא 'וְשָׁם דֵּרֵךְ'.</mark>

רמב"ם (שמונה פרקים): "... וכאשר יהיה האדם שוקל פעולותיו תמיד, ומכוון לאמצען - יהיה במדרגה העליונה ממדרגות בני האדם, ובזה יתקרב אל ה' וישיג מה שאצלו, וזוהי השלמה שבדרכי העבודה. וכבר זכרו החכמים זה הענין, ואמרו עליו בזו הלשון: "כל השם ארחותיו - זוכה ּ ורואה בישועתו של הקב"ה, שנאמר: 'וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ ַבְּיֵשַׁע אֱ-לֹהִים' (תהלים נ', כג) - אל תקרי: 'וְשָׂם דֵּרֵךְ' אלא: ּ'וִשָּׁם דֻּרֶךְ'. ושומה היא ההערכה והאומדן...

רמב"ם הלכות דעות פ"א ה"ד:

הדרך הישרה היא מדה בינונית שבכל דעה ודעה מכל הדעות שיש לו לאדם, והיא הדעה שהיא רחוקה משתי הקצוות ריחוק שוה ואינה קרובה לא לזו ולא לזו, לפיכך צוו חכמים הראשונים שיהא אדם שם דעותיו תמיד ומשער אותם ומכוין אותם בדרך האמצעית, כדי שיהא שלם

בגופו...

סמיכות המזמור בספר תהלים

<u>נ', כג</u>: זבֶחַ תּוּדָה יָכַבְּדָנִנִי ּוִשָּׁם דֵּרֵךְ אַרְאָנּוּ בְּיֵשָּׁע אֱלֹהִים:

ויקרא רבה (פר' צו פרשה ט): 'וְשָׂם דֵּרֶךְ' - שהראה לשבים את הדרך... ד"א 'וְשָׂם דֵּרֵךְ' - אלו סופרים ומשנים שהן מלמדין את התינוקות באמונה... ד"א וְשָׂם דֶּרֶךְ' - אלו שהן מדליקין'

דכ' ושם דרך אראנו בישע אלקים דרשו חז"ל המשים אורחותיו היינו ליישר דרכים המעוקמין כמו שרמזו חז"ל המדליק נרות במבואות האפלים זוכה לישועת אלקים

נרות כדי להאיר בהם לרבים

שפת אמת פרשת וארא:

<u>הרב א"י קוק "מוסר אביך":</u>

"... אבל הדרכים ... מיוחדים בכל איש לפי טבעו ומצבו ושכלו ... כל אחד לפי ענינו דורש בזה דרך אחר מיוחד ומצוין... שיבין מדברים אחדים כפי הבנתו בעניני התורה ודרכיה איך הם פועלים עליו לטובה ולקדושה, ללכת בדרך זה בעניינים הפרטיים אשר לו ... ואם יתן לבבו להתבונן יוכל כל אחד להשיג מטבע נפשו דרכי יושר רבים. וזהו עניין דברי חז"ל "כל השם אורחותיו בעוה"ז זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה" (מועד קטן ה' ע"א).

> <u>נ"א, יד-טו</u>: הָשִּׁיבָה לִּי שָּׁשׁוֹן יִשְׁעֶךְ ... אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךְ

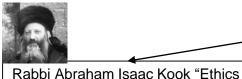
Mizmor 50, 23: The one whose sacrifice is thanksgiving honors Me, and to the one who sets his path, I will show him the salvation of God.

(נ, כג) זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׁם דֶּרֶךְ אַרְאָנּוּ בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים:

<u>סוטה ה' ע"ב</u>: <mark>ואמר רבי יהושע בן לוי</mark>: כל השם אורחותיו <mark>בעולם הזה - זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה שנאמר: וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשַׁע אֶ-לֹהִים' (תהלים נ', כג) - אל תקרי 'וְשָּׁם' אלא 'וְשָׁם דֶּרֶךְ'.</mark>

Sotah 5, 72: Rabbi Yehoshua ben Levi said: whoever sets his path in this world, merits to see God's salvation, as it is written in Tehillim 50, 23: To the one who sets his path, I will show him the salvation of God.

of Your Fathers": But the ways...are unique for each person according to their nature and situation and intellect... Each in their context requires a different, unique and excellent way... Let him understand according to his capabilities topics in the Torah and its ways on how they act upon him for the better and for the holy, to follow this path in his own private matters... And if he lets his heart observe, everyone can achieve from the nature of their own soul many ways of integrity. And this is

the essence of our Rabbis words

"whoever sets his path in this

salvation" (Moed Katan 5.).

world, will merit and see God's

Leviticus Raba (Parashat Tzav 9):

'And set the way' - that showed the captives the way...Alternatively, 'and set the way' - these are writers and teachers who faithfully teach the children... Alternatively, 'and set the way' – these are the ones who light candles so that there will be light for the many...

Sfat Emet Parashat Vaera:

As it is written, 'And set the way I will show him God's salvation' our Rabbis explain that whoever straightens crooked paths as hinted by our Rabbis, i.e., lights candles in dark alleyways merits God's salvation

Maimonides (Eight Chapters): "... And when one always considers his actions, and aims at the middle of them, he will be in the upper level of human levels, and in this he will become close to God and achieve what he has, and this is complements in the way of worshipping God. And the Sages already noted this matter, and said of him specifically: "Whoever places his steps – merits to see God's salvation" as it is written: 'and fixes his path...I will show God's salvation' (Psalm 50, 23) - do not read: 'And fixes his path' but: 'And there is a way'. The word there (in Hebrew) means estimation and assessment

Maimonides Hilchot Dayot Chapter 1, Halacha 4:

The straight path is the middle path for each trait a person has, and is the trait that it is equidistant between both extremes and is not close to either one of them, therefore the Sages commanded that one always place his traits and assess them and direct them to the middle, so that he will be whole in his body...

סמיכות המזמור בספר תהלים

<u>נ', כג</u>: זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׁם <mark>דְּרֵךְ</mark> אַרְאֵנּוּ <mark>בְּיֵשׁע</mark> אֵלֹהִים:

<u>נ"א, יד-טו</u>: הָשִּׁיבָה לִּי שְּׁשׁוֹן יִשְׁעֵךְ ... אֲלַמְּדָה פֹּשָׁעִים דְּרֵ<mark>כִיךְּ</mark> II Samuel 12: 1. And the Lord sent Natan to David. And he came to him and said to him: "There were two men in one city, one rich, and one poor. 2. The rich man had very many flocks and herds. 3. But the poor man had nothing, save one little ewe lamb which he had bought and reared; and it grew up together with him and his sons; of his bread it would eat, and from his cup it would drink, and in his bosom it would lie, and it was to him like a daughter. 4. And there came a wayfarer to the rich man, and he spared to take of his own flock and of his own herd to prepare for the guest that had come to him, and he took the poor man's lamb, and prepared it for the man that had come to him."

5. And David became very angry at the man; and he said to Natan: "As the Lord lives, the man who has done this is liable to death. 6. And the ewe lamb he shall repay fourfold, because he did this thing, and because he had no pity."

7. And Natan said to David, "You are the man. So says the Lord the God of Israel: 'I anointed you as king over Israel, and I delivered you from the hand of Saul. 8. And I gave you the house of your master and your master's wives in your midst, and I gave you the house of Israel and of Judah; and if that were too little, then would I add unto you like them and like them. 9. Why have you despised the word of the Lord, to do what is evil in My eyes? You have smitten Uriah the Hittite with the sword and you have taken his wife for yourself as a wife, and you have slain him with the sword of the children of Ammon...

13. And David said to Natan: "I have sinned against the Lord." And Natan said

to David, "Also the Lord has removed your sin; you shall not die. 16. And David besought God on behalf of the child; and David fasted a fast, and he came in and slept lying on the ground... 22. And he said, "While the child was yet alive, I fasted and wept, for I said, 'Who knows? Perhaps the Lord will be gracious to me, and the child will live. 23. But now [that] he is dead, why should I fast? Can I bring him back again? I shall go to him, but he will not return to me." 24. And David comforted Bat Sheva his wife, and he came to her, and he lay with her: and she bore a son, and she called his name Solomon; and the Lord loved him. 25. And He sent by the hand of Natan the prophet, and he called his name Yedidiah for the Lord's sake.

מזמור נ"א

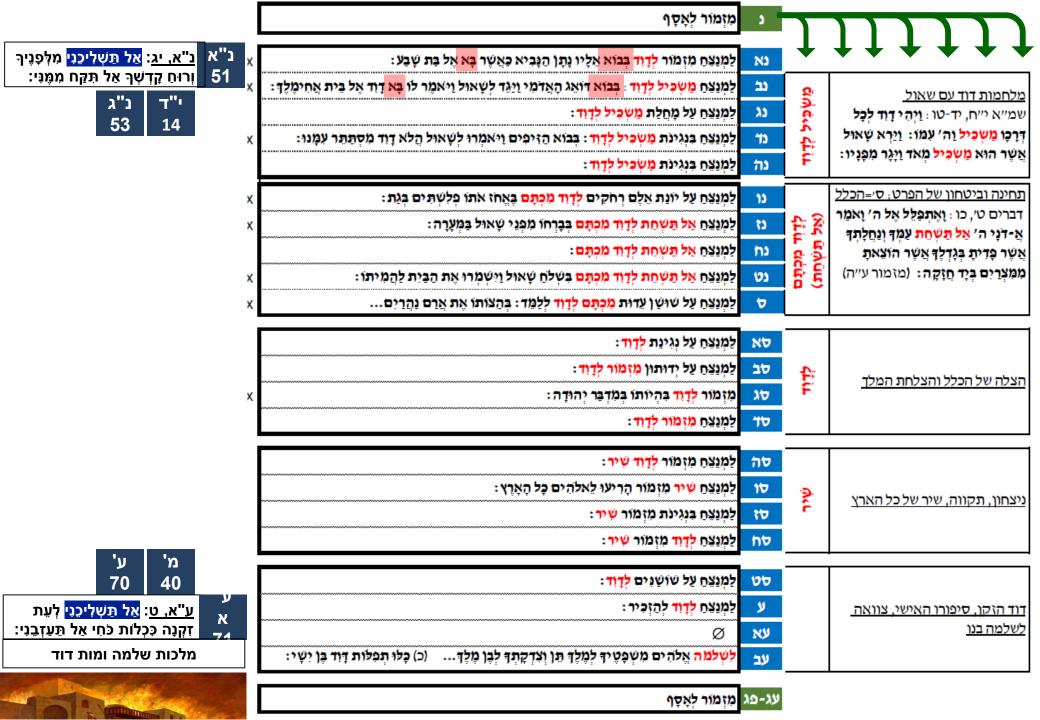
א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:

:בְּבוֹא אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כָּאֲשֶׁר בָּא אֶל בַּת שָׁבַע 🗅

שמואל ב י"ב: (א) וַיִּשָּׁלַח ה' אֶת נָתָן אֶל דַּוִד וַיַּבֹא אֶלָיו וַיּאֹמֶר לוֹ שָׁנֵי אַנָשִׁים הָיוּ בִּעִיר אֶחָת אֶחָד עָשִּׁיר וְאֵחָד רָאשׁ: (ב) לְעָשִּׁיר הָיָה צאֹן ּוּבָקַר הַרְבֵּה מָאֹד: (ג) וְלַרָשׁ אֶין כֹּל כִּי אָם כָּבְשָׂה אַחַת קָטַנָּה אֲשֶׁר קָנָה וַיְחַיֶּהָ וַתְּגִדַּל עִמּוֹ וְעָם בָּנָיו יַחְדָּו מִפְּתּוֹ תֹאַכָל וּמְכֹּסוֹ תִשְׁתֵּה וּבְחֵיקוֹ תִשָּׁכָב וַתְּהִי לוֹ כָּבַת: (ד) וַיַּבֹא הֵלֶךְ לְאִישׁ הַעַשִּׁיר וַיַּחְמֹל לָקַחַת מְצֹאנוֹ וּמְבָּקָרוֹ לַעֲשׁוֹת לָאֹרֶחַ הַבָּא לוֹ וַיִּקַח אֶת כְּבָשַּׁת הָאִישׁ ָהַרָאשׁ וַיַעֲשֶׂהַ לָאִישׁ הַבָּא אֶלַיו: (ה) וַיָּחַר אַף דַּוִד בָּאִישׁ מִאֹד וַיּאֹמֶר ָאָל נָתַן חַי ה' כִּי בֶן מָוֵת הָאִישׁ הַעֹשֶׂה זֹאת: (וֹ) וְאֶת הַכְּבִשָּׂה יְשַׁלֵּם אַרְבַּעְתַּיִם עֶקֶב אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַדָּבָר הַזֵּה וְעַל אֲשֶׁר לֹא חָמָל: (ז) וַיאמר נַתַן אֶל דַּוִד אַתַּה הַאִישׁ כֹּה אַמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְּׂרָאֵל אַנֹכִי ָמְשַּׁחְתִּיךְ לְמֵלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל וְאַנֹכִי הָצֵּלְתִּיךְ מְיַד שָׁאוּל: (ח) וָאֶתִּנָה לְךְ אָת בֵּית אַדֹנֵיך וְאֶת נָשֵׁי אַדֹנֵיך בְּחֵיקֵך וָאֶתִנָה לְךָ אֶת בֵּית יִשְּׂרָאֵל וִיהוּדָה וְאָם מִעָט וְאֹסְפָּה לְּךְ כָּהֶנָה וְכָהֵנָה: (ט) מַדוּעַ בַּזִיתַ אֶת דְּבַר ה' לַעשׂוֹת הַרַע בָּעִינַי אָת אוּרַיַּה הַחָתִּי הִכִּיתַ בַחֵרֵב וְאָת אִשְׁתּוֹ <mark>לָקַחָתָּ לְּךָ לְאָשָׁה וְאֹתוֹ הָרַגְתָּ בְּחֲרֵב בְּנ</mark>ֵי עַמוֹן:... (יג) וַיּאׁמֶר דָּוִד אֵל ָנָתָן חָטָאתִי לַה' ס וַיּאמֶר נָתָן אֶל דַּוִד גַּם ה' הֶעֲבִיר חַטָּאתָךְ לֹא תַמוּת:... (טז) וַיִּבַקָּשׁ דַּוִד אֶת הָאֱלֹהִים בְּעַד הַנַּעַר וַיַּצָם דַוִד צום וּבָא ּוַלָן וִשָּׁכַב אָרְצָה:... (כב) וַיּאֹמֶר בְּעוֹד הַיֵּלֵד חַי צַמְתִּי וָאֶבְכֵּה כִּי אַמַרתִּי מִי יוֹדֵעַ וְחַנַּנִי ה' וְחַי הַיַּלֵד: (כג) וְעַתַּה מֵת לַמַּה זֵה אַנִי צַם ָהַאוּכָל לַהֲשִׁיבוֹ עוֹד אֲנִי הֹלֵךְ אֶלָיו וְהוּא לֹא יָשׁוּב אֶלָי: (כד) וַיִּנַחֶם דְּוִד אָת בַּת שֶׁבַע אִשָּׁתּוֹ וַיַּבאׁ אֶלֵיהָ וַיִּשְׁכַּב עְמָהּ וַתֵּלֶד בֶּן ויקרא וַתְּקְרֵא אֶת שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה וַה' אֲהֶבוֹ: (כה) וַיִּשְׁלַח בְּיַד נָתֶן הַנָּבִיא וַיִּקְרָא אֶת שמו יִדידיַהּ בַּעבוּר ה':

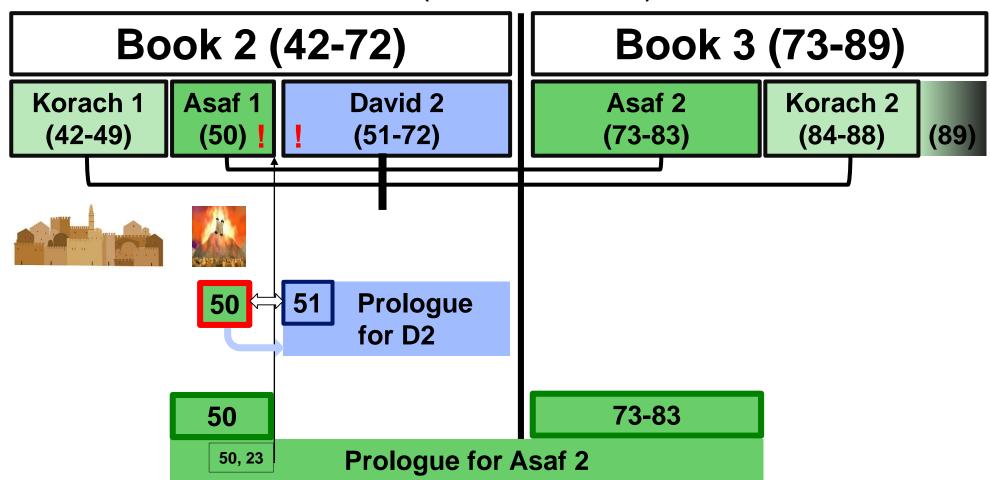

<u>רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ו</u>: גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה ... אמש היה זה שנאוי לפני המקום משוקץ ומרוחק ותועבה - והיום הוא אהוב ונחמד קרוב וידיד... <u>Rambam Hilchot Teshuva 7,6</u>: Great, indeed, is repentance for it brings man close to the Shekinah... Yesterday this sinner was hateful to the presence of God, scorned, ostracized and abominable, and today he is beloved, desirable, close and a friend.

משך ספר תהלים	מקבילות בהו	מזמור נ'		מזמור נ'
האוסף השני לדוד)	נ"א (פתיחת			א מִזְמוֹר לְאָסָף 🗎
ל ידי דוד דרך תוכחתו של נתן הנביא	מיושמים עי-	תוכחת אסף והמסרים שלו	מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ:	אַל אֱלֹהִים ה' דַּבֶּר וַיִּקְרָא אָרֶץ
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	אֱלֹהִים הוֹפִיעַ:	ב מָצִיּוֹן מִכְלַל יֹפִי
לאורך האוסף השני לדוד			וְאַל יֶחֶרַשׁ	ג יָבאׁ אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת לָךְ.		(יד) וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךּ:	וּסְבִיבָיו נִשְּׂעֲרָה מְאֹד:	אֲשׁ לְפָנָיו תּאֹכֵל
אַזַבְּרָה שִׁמְךּ לָעַד לְשַׁלְמִי נְדָרֵי יוֹם יוֹם.	ס״א, ט) כֵּן אְ		וְאֶל הָאָרֶץ לָדִין עַמוֹ:	ד יִקְרָא אֶל הַשָּׁמִיִם מֵעָל
רָמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וּלְדְּ יְשֵׁלַם נֶדֶר.	(ס"ה, ב) לְדְּ זַ		פֿרָתֵי בְרִיתִי עֲלֵי זָבַח:	ה אָסְפוּ לִי חֶסִידָי
א בִיתְדּ בְעוֹלוֹת אֲשַׁלֵם לְדּ נְדָרָי.	ס"ו, יג) אָבוֹיוּ		ָכָּי אֱלֹהִים שׁפֵט הוּא סֶלָה:	ו וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם צִּדְקוֹ
עַמְדּ בְצֶדֶק וַעֲנָיֶיךּ בְמִשְׁפָּט:	(ע"ב, ב) נְדִין	ד) יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל (ד)	יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ	ז שָׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה
		הָאָרֶץ <mark>לָדִין עַמוֹ</mark> וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם		אֱלֹהָים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכָי:
		צִדְקוֹ כִּי אֱלֹהִים <mark>שׁפֵט</mark> הוּא סֶלָה	וְעוֹלתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד:	ר לא עַל זְבָּחֶיךָּ אוֹכִיחֶךָ 🗈
	מזמור פ"א	וֹ) שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה	:מָמְּכְלְאֹתֶיךָּ עַתּוּדִים	ט לאׁ אֶקַח מִבֵּּיתְךְּ פָר
קּבָּת בָּק		יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּ דְּ	בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי אָלֶף:	י כּי לִי כָל חַיְתוֹ יָעַר
ָּצֶלֹהֶידֶּ הַמַּעַלְדְּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּידְּ וַאֲמַלְאֵהוּ:		אֱלהִים <mark>אֱלהָיהְ אָנכִי</mark> :55	וְזִיז שָׁדַי עִמָּדִי:	יא יָדַעְתִּי כָּל עוֹף הָרִים
ע עַמָּי לְקוֹלִי ע עַמִּי לְקוֹלִי		וְלָרָשָׁע אָמֵר אֱלֹהִים	:פָי לִי תֵבֵל וּמְלֹאָה	יב אָם אֶרְעַב לֹא אֹמַר לָךְּ
			וָדָם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה:	יג הַאוֹכָל בְּשַׂר אַבִּירִים
<u>וֹמֵעַ</u> לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ:	17 (17)	וַתִּשָּׂא בְרִיתִי עֲלֵי פִיקּ פִּיקּ	ּ וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךְ:	יד זְבָח לֵאלֹהִים תּוֹדָה
		שָׁלַחְתָּ בְרָעָה	אֲחַלֶּצְךְ וּתְכַבְּדֵנִי:	טו וּקְרָאֵנִי בְּיוֹם צָרָה
ף לאסף): בַּצָּרָה <mark>קָרָאתָ נָאָתַלְצֶּךְּ</mark> אֶעֶנְךְּ בְּסֵתֶר רַעַם	<u>פ"א,</u> ח (אוסן	(טו) וּקָרָאֵנִי בְּיוֹם צָּרָה	מַה לְּךָ לְסִפֵּר חֻקָּי	יז וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים το
אָנִי נְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי <mark>בְצָרָה</mark> אָחַלְּצֵהוּ וַאָכַבְּדֵהוּ:	צ"א, טו: <u>יקָרָ</u>	:אָחַלֶּצְךּ וּתְכַבְּדֵנִי		:וַתִּשָּׂא בְּרִיתִי עֲלֵי פִיךְ
מזמור פ"ג		מזמור נ'	וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרִי אַחֶרֶיךְ:	יז וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר
			ָוְעָם <mark>מְנָאֲפִים</mark> חֶלְקֶךְ:	יח אָם רָאִיתָ גַּנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ nי
(ב) אֱלֹהִים אַל דְּמִי לָךְּ אַל תָּחֲרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל.		(ג) יָבא אֱלהֵינוּ וְאַל יֶחֲרַשׁ	וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה:	יט פּיךְ שָׁלַחְתָּ בְּרָעָה
(ו) כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו עֶלֶידְּ בְּרִית יִכְרֹתוּ.		ה) אָסְפוּ לִי חֲסִידִי <mark>כֹּרְתֵי בְרִיתִי עֲלֵי</mark> זָבַּר (ה)	בְּבֶן אִמְּךָ תִּתֶּן דֹּפִי:	כ תַּשֵׁב בְּאָחִיךְ תְדַבֵּר
(יט) וְיֵדְעוּ כִּי אַתָּה שִׁמְךּ ה' לְבַדֶּךְ עֻלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ.	ֶרֶיךְ.	(יד) זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָ	דּמִיתָ הֱיוֹת אֶהְיֶה כָמוֹךְ	כא אֵלֶּה עָשִּׁיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי
(ג) כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךּ יֶהֱמְיוּן וּמְשַׂנְאֶיךּ נָשְׂאוּ רֹאשׁ:	ָרִיךּ:	יז) וְאַתָּה שָׁנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵּךְ דְּבָרֵי אַחֲ		:אוֹכִיחָךְ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךְ
:טו) כְּאֵשׁ תִּבְעַר יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים (טו)	יָעַר בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי	(ג.י-יא) אֵשׁ לְפָנָיו תּאכֵל כִּי לִי כָל חַיְתוֹ	:פֶּן אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל	כב בִּינוּ נָא זאֹת שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַ
		אָלֶף: יָדַעְתִּי כָּל עוֹף הָרִים	ָוְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בְּיֵשָׁע אֱלֹהִים:	כג זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי

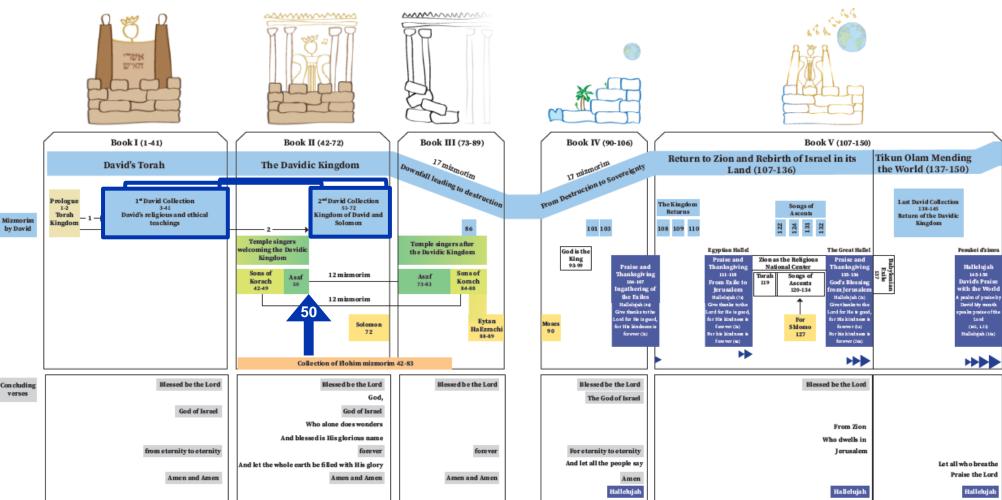
("Sitz in der Literatur")

The Book of Tehillim as a Book · Contents, Structure and Meaning

Part I (1-89) - the Davidic Kingdom during the 1st Temple Period

Part II (90-150) Return to Zion, Restoration of the Davidic Kingdom and Redemption of the World

89,53

LEGEND

41, 14

- The Prologue (1-2) at the start of the book establishes commitment to the Torah (1) integrated with the Jewish Kingdom in Zion (2). The first David collection details David's teachings, and the second collection, the kingdom of David and
- 2. The second David collection opens with the rebuke of Nathan the Prophet after David's sin with Bat Sheva. David prays: "do not cast me away from Your presence" (51,13). At the end of the collection, the elderly David prays with the same phrase: "do not cast me away in the time of old age" (71, 9) and thus transfers his kingdom to his son, Solomon (72, 1). This framework matches the story in the book of Samuel: after being
- rebuked by Nathan the Prophet, David repents from his sin with Bat Sheva and their son Solomon, heir to the throne, is born (II Samuel 14, 24-25).

72, 18-20

- In the collection of the Elohim mizmorim (42-83), the name of Elohim is more frequently used than other names of God, since this section focuses on the general aspect of divine justice as God's manifestation in the world and in the description of the Jewish kingdom and its destruction.
- 4. From the end of Book IV, the mizmorim of praise and thanksgiving serve as the central axis in the organization of the book and describe in a gradual crescendo the redemption of Israel during the return to Zion and in the future: ingathering of the exiles (106, 47; 107, 3), the return to Jenusalem (116, 18-19; 118, 19-27); the covenant of the Torah (119) and the
- rebuilding of Zion (120-134) leading to praise and thanksgiving to God for redemption of the children of Zion, together with all creatures (135-136). In light of the dirge of the exiles (137), the book ends with the promise for the restoration of the Kingdom of David and God's kingship (138-145) leading to the vision of national and universal redemption (145-150).

106,48

- 5. The mizmorim of David are the blueprint for the book of Tehillim since David is the inspiration for the generation which returns to Zion: the majority of the mizmorim and biographical references that appear in the first two books describe his life, however "David the King of Israel lives" and as a messianic prophetic figure, the number of references to David gradually increase in the subsequent books to 18 (142434448); at the end of the book, the double title, "A psalm of praise by David" (145)
- connects the final David collection (138-145) to the last Hallelujah mizmorim which conclude the entire book of Tehillim (145-150).
- 6. The concluding verses divide the book of Tehlilim into five books. Book I presents the religious teachings of David, Book II, his kingdom; the conclusion of Book II, "Here end the prayers of David, son of Yishai" (72, 20) designate the end of the description of the kingdom of the historical David. The conclusion of Book III is shortened due to the destruction described in its last mizmor (89). In the concluding sentence to Book IV, the entire nation gathers to add the words of Hallelujah in face of the ingathering of the exiles and the rebirth of the Jewish people in its land during the return to Zion, as described throughout Book V.

	5 mizmorim/we	eek				
acc/t plan of 929 # of		# of	Syllabus of 30 lectures (zoom, life, save on www.tehillim.or	rg.il)		
		5	ture			
		10	1	Contextual Interpretation of Tehillim; Prologue (1-2)		
		15	2	The structure of Book I (1-41); Unit I (3-14) and 8 as its cen	nter	
		20	3	Unit II (Mizmorim 15-24) and 19 as its center		
		25	4	Mizmor 18 and II Shmuel 22		
		30	5	Unit III (Mizmorim 25-34)		
		35	6	Unit N (Mizmorim 35-41)		
		40	7	Mizmor 40 and its intertextualily	α	
The		45	8	Structure & Story of Books II-III	0/3	Te
((0)		50	9	Mizmor 47 and Context in 42-49	6- 3	F AS
Pod		55	10	Mizmor 51	7	
Found	ast	60	11	Mizmor 50 - prologue for 51 and Collection D2 (51-72)	W	
	A Comment	65	12	Collection D2 and Mizmor 72		
		70	13	Asaf collection (50, 73-83)		
		75	14	2nd Bnei Korach collection (84-88) Mizmor 73		
		80	15	Structure & Story of Book IV		
	A CONTRACTOR OF THE PARTY OF TH	85	16	Mizmor 90	TI	Davids of Doolma
1 Comments		90	17	Mizmor 92		he Book of Psalms
		95	18	Mizmorim 95-100		Interpretation &
Psalm	~ 1.150	100	19	Mizmor 102		Teachings
1 Samm	•	105	20	Mizmorim 105-107 - transition from Book IV-V		an loctures
		110	21	Structure & Story of Book V		30 lectures
		115	22	Mizmor 107 - structure & context		Online
		120	23	Mizmorim 111-112, comparison to Mizmorim 1-119		Unline
		125	24	Egyptian Hallel (113-118) and the Great Hallel (135-136)	W	www.tehillim.org.il
		130	25	Mizmor 119 - structure and context		
		135 140	26	Mizmorim 120-134 Shirei Hamaalot: Structure & Story		
			27	Mizmor 137 and the last David collection (138-145)		
		145 150	28	Mizmor 145 and Pesukei deZimra (146-150)		
	•	150	29	Summary - Tehillim as a religious journey		

Summary

- Mizmor 50 Structure & Messages
- Tehillim 50, 23 Insights over the Generations
 Mizmor 50 = "Fraternal Twin" of Mizmor 51
- Tehillim 50, 18 Its Story & Role for D2
- 2nd David Collection D2 (51-72) Its Structure, Story & Message based on II Samuel 12

www.tehillim.org.il

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

